

ד"ר יואב בוזן

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

פתיחה

מטרתי בדברי הפתיחה היא לעדכן את הנוכחים בנושאים הקשורים לעבודתנו במאל"ו. ראשית, לקראת כינוסה הקרוב של המועצה המדעית של מאל"ו אספר על פעילות המועצה ועל חבריה. בהקשר זה גם אזכיר את פעילותה של האגודה הישראלית לפסיכומטריקה. שנית, אדווח בקצרה על התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד מאל"ו בשנה האחרונה; על מה נסבו ומה הייתה הפסיקה. שלישית, אתייחס להצעת חוק נוספת שהוגשה לכנסת ושעיקרה הוא ביטול בחינות הכניסה (מכל סוג שהוא) לאוניברסיטאות. לבסוף, אזכיר כמה מן הפיתוחים לעתיד שאותם אנו שוקלים.

ד"ר אבי אללון

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

השוואה בין הערכה לרוחב והערכה לאורך של שאלון ביוגרפי

בבחינה יכולות לבוא שאלות סגורות (רבות בררה) ופתוחות. בדיקת השאלות הסגורות אובייקטיבית לחלוטין, אך בבדיקת השאלות הפתוחות יש יסוד סובייקטיבי, שיש לצמצם במידת האפשר. בין האמצעים לכך – הוראות בדיקה ברורות, סדנת הערכה אינטנסיבית וריבוי מעריכים. גורם חשוב נוסף הוא מערך הבדיקה: מבחנים שבהם כמה שאלות פתוחות אפשר להעריך בשני מערכים: (א) אנכי, ובו יחידת ההערכה היא השאלון כולו והמעריך בודק את כל השאלון לפני המעבר לשאלון הבא, (ב) אופקי, ובו יחידת ההערכה היא שאלה אחת והמעריך בודק את אותה שאלה בכל השאלונים הנמסרים להערכתו לפני המעבר לשאלה הבאה. המחקר שיוצג השווה בין שני המערכים בשאלון ביוגרפי הניתן למועמדים ללימודי רפואה באוניברסיטאות בישראל.

עו"ד מעד נאבי

קול ישראל, המאלקה לתקשורת ולעיתונאות

באוניברסיטה העברית, בית הספר לתקשורת במכללה האקדמית נתניה

השליחות החינוכית של התקשורת

בתקופתנו תקשורת ההמונים היא כלי בעל השפעה חינוכית (או אנטי-חינוכית) ראשונה במעלה בגלל שעות החשיפה הארוכות לתקשורת והאינטנסיביות הרבה שבחשיפה אליה. למרבה הצער והאירוניה, דווקא בתקופה זו התנערה התקשורת, רובה ככולה, מיומרותיה הערכיות והחינוכיות והיא אף מתנכרת להן בעליל, בעיקר עקב התמסחרות והסתאבותה. ההרצאה תתאר, תנתח ותדגים את התהליכים האלה ואת השלכותיהם הקשות על דמות החברה שלנו, על מוסריותה ועל עתידה.

ד"ר אדען עיסקי

האוניברסיטה העברית

מגבלות ומקורות שגיאה של מחקרים לדירוג אוניברסיטאות ישראל והעולם

בעת האחרונה התפרסמו מחקרים אחדים, ובהם מחקר של אוניברסיטת שנחאי, מחקר של המוסף להשכלה גבוהה של הטיימס ומחקר של המכון למידע מדעי, ולפיהם אוניברסיטאות ישראל מדורגות במקום נמוך למדי במדרג איכות המוסדות להשכלה גבוהה. פרסומים אלה – ראוי שייבדקו בדיקה יסודית, בייחוד לנוכח דיוני ועדת שוחט. בהרצאה אתייחס למשמעות של מדרגים אלה ולמגבלות שלהם. אדון באי-רלוונטיות של מחקרי אוניברסיטת שנחאי והטיימס: אי-רלוונטיות הנובעת בעיקר מכך שהחוקרים לא התייחסו לכל תחום מחקר בנפרד ומשום שנבחנו המדדים הלא נכונים. כמו כן, אפרט את מעמד ישראל ומוסדותיה בפוריות המחקר ובאיכותו בכל תחום בנפרד.

ד"ר נעמי גלני ונדב בלום

מרכז ארצי לבחינות ולהערכה

לשם – פיתוח מבחן מבוסס אינטרנט

יותר ויותר מבחנים מועברים בעולם באמצעות המחשב והאינטרנט. שימוש מושכל ובטוח באינטרנט להעברת מבחנים הוא אתגר בעל היבטים טכנולוגיים ואחרים. המרכז הארצי לבחינות נכנס לעידן זה לפני כשנתיים כשפיתח את מבחן לשם, ובכוונתו להרחיב את השימוש באינטרנט גם אל מבחנים אחרים. בהרצאה ארבעה חלקים: הראשון, מבוא קצר על מבחנים ממוחשבים ועל מבחנים באינטרנט. השני, תיאור פיתוחו של מבחן לשם שנועד לבדוק את מידת השליטה בשפה העברית כשפת אם. השלישי, הצגת העברתו של המבחן באינטרנט בכ-20 מכללות. הרביעי, סיכום: הצעות לפיתוח נוסף ולשיפור.

ד"ר עדי קול

אוניברסיטת תל אביב

התכנית "אוניברסיטה בעם" באוניברסיטת תל אביב

התכנית "אוניברסיטה בעם" היא יוזמה חדשנית ומקורית שמטרתה להקים "אוניברסיטת צללים" באוניברסיטת תל אביב. הרעיון העומד ביסוד הפרויקט הוא שימוש בידע הנרחב הנצבר בין כותלי האוניברסיטה, ובמשאב האנושי הקיים בה – הסטודנטים, כדי לאפשר לנזקקים לרכוש השכלה גבוהה ולזכות בידע חיוני ושימושי, מתוך אמונה כי ידע הוא כוח הצריך להיות שייך לכולם.